

dannelse, høj Rente og Lønnedsættelse, Overproduktion, Købekraft o. s. v. o. s. v.

Fremstillingen er omtrent, som man vil vente den af en velbegavet ung Mand med økonomisk Uddannelse, som faar den Opgave at belyse alle Øjeblikkets økonomiske Problemer i en Form, der er tilgængelig for enhver Skoledreng, og paa 125 meget smaa Bogsider.

Aabenbart kan det kun blive til en summarisk og overfladisk Gengivelse af de kendte Synspunkter. Spørgsmaalet er, om den formaar at orientere den ganske forudsætningsløse Læser og give et Indtryk af økonomisk Tankegang. Han staar i Fare for at drukne i Problemernes Mangfoldighed. Folkepædagogisk har en mere udførlig Behandling af et begrænset Emne sikkert større Værdi.

Fremstillingen er dog flere Steder vellykket. En lille belærende Historie fortjener at gengives. Den anføres S. 85 i Forbindelse med nogle Betragtninger over Centralbankernes velopbevarede Guldmængder.

Paa en lille Sydhavsø, Uap, i Carolinerne bestaar Værdimaaleren og Værdiopbevaringsmidlet af nogle store Sten, hvoraf nogle er saa store, at de ikke kan flyttes. Øens største Formue bestaar af en kæmpemæssig Sten, som ingen nulevende — heller ikke dens Ejer, har set. Den er nemlig for Generationer tilbage faldet overbord fra en Tømmerflaade og hviler trygt paa Havets Bund.

Nu hændte det engang, at Befolkningen forsømte at vedligeholde Vejvæset. De tyske Myndigheder paalagde dem svære Bøder; men da Stenpengene var for tunge til at kunne transporteres bort, opstod der et Problem med Inddrivningen. Imidlertid fandt en opvakt Embedsmand paa at male nogle sorte Kors paa et passende Antal Sten som Tegn paa, at de nu var overgaaet til Myndighederne. Denne drastiske Foranstaltning virkede omgaaende. Arbejdet kom straks i Gang, og snart var Vejene som italienske Autostrada'er. Saa lod Embedsmændene de sorte Kors fjerne og den lykkelige Øbefolkning kunde igen vælte sig i sine Rigdomme.

O. Strange Petersen.

J. H. Richardson, M. A., Ph. D.: INDUSTRIAL RELATIONS IN GREAT BRITAIN. (Studies and Reports, Serie A Nr. 36. Geneva 1933. — 272 Sider).

Over for den under og efter Krigen stærke Vækst i Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer og over for Krigs- og Efterkrigstidens mange økonomiske Forandringer (Omlægning af mange Industrier, Inflation, Deflation, varierende Vekselkurser o. s. v. o. s. v.) viste de fra før Krigen kendte Forhandlingsmetoder i Tilfælde af Arbejdsstridigheder sig at være forældede. Vi fik af disse Grunde i Efterkrigsaarene mange hidtil ukendte store og omfattende Striker og Lock-outer, der var lige kostbare for saavel Arbejderne som Arbejdsgiverne. Det var derfor ikke underligt, at man søgte efter nye Metoder til Bilæggelse af Arbejdstvistigheder. Man maa derfor imødesee Arbejdsbureauets nye Serie Publikationer om Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i forskellige Lande med stor Interesse. Serien er paabegyndt med ovenstaaende Bog af J. H. Richardson, Professor i »Industrial Relations« ved Universitetet i Leeds.

Efter en kort Skildring af de økonomiske Forhold i England efter Krigen og efter en Omtale af de vigtigste Sociallove, disses Udvikling og Udbredelse,

dannelse, høj Rente og Lønnedsættelse, Overproduktion, Købekraft o. s. v. o. s. v.

Fremstillingen er omtrent, som man vil vente den af en velbegavet ung Mand med økonomisk Uddannelse, som faar den Opgave at belyse alle Øjeblikkets økonomiske Problemer i en Form, der er tilgængelig for enhver Skoledreng, og paa 125 meget smaa Bogsider.

Aabenbart kan det kun blive til en summarisk og overfladisk Gengivelse af de kendte Synspunkter. Spørgsmaalet er, om den formaar at orientere den ganske forudsætningsløse Læser og give et Indtryk af økonomisk Tankegang. Han staar i Fare for at drukne i Problemernes Mangfoldighed. Folkepædagogisk har en mere udførlig Behandling af et begrænset Emne sikkert større Værdi.

Fremstillingen er dog flere Steder vellykket. En lille belærende Historie fortjener at gengives. Den anføres S. 85 i Forbindelse med nogle Betragtninger over Centralbankernes velopbevarede Guldmængder.

Paa en lille Sydhavsø, Uap, i Carolinerne bestaar Værdimaaleren og Værdiopbevaringsmidlet af nogle store Sten, hvoraf nogle er saa store, at de ikke kan flyttes. Øens største Formue bestaar af en kæmpemæssig Sten, som ingen nulevende — heller ikke dens Ejer, har set. Den er nemlig for Generationer tilbage faldet overbord fra en Tømmerflaade og hviler trygt paa Havets Bund.

Nu hændte det engang, at Befolkningen forsømte at vedligeholde Vejvæset. De tyske Myndigheder paalagde dem svære Bøder; men da Stenpengene var for tunge til at kunne transporteres bort, opstod der et Problem med Inddrivningen. Imidlertid fandt en opvakt Embedsmand paa at male nogle sorte Kors paa et passende Antal Sten som Tegn paa, at de nu var overgaaet til Myndighederne. Denne drastiske Foranstaltning virkede omgaaende. Arbejdet kom straks i Gang, og snart var Vejene som italienske Autostrada'er. Saa lod Embedsmændene de sorte Kors fjerne og den lykkelige Øbefolkning kunde igen vælte sig i sine Rigdomme.

O. Strange Petersen.

J. H. Richardson, M. A., Ph. D.: INDUSTRIAL RELATIONS IN GREAT BRITAIN. (Studies and Reports, Serie A Nr. 36. Geneva 1933. — 272 Sider).

Over for den under og efter Krigen stærke Vækst i Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer og over for Krigs- og Efterkrigstidens mange økonomiske Forandringer (Omlægning af mange Industrier, Inflation, Deflation, varierende Vekselkurser o. s. v. o. s. v.) viste de fra før Krigen kendte Forhandlingsmetoder i Tilfælde af Arbejdsstridigheder sig at være forældede. Vi fik af disse Grunde i Efterkrigsaarene mange hidtil ukendte store og omfattende Striker og Lock-outer, der var lige kostbare for saavel Arbejderne som Arbejdsgiverne. Det var derfor ikke underligt, at man søgte efter nye Metoder til Bilæggelse af Arbejdstvistigheder. Man maa derfor imødesee Arbejdsbureauets nye Serie Publikationer om Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i forskellige Lande med stor Interesse. Serien er paabegyndt med ovenstaaende Bog af J. H. Richardson, Professor i »Industrial Relations« ved Universitetet i Leeds.

Efter en kort Skildring af de økonomiske Forhold i England efter Krigen og efter en Omtale af de vigtigste Sociallove, disses Udvikling og Udbredelse,

gaar R. over til en Omtale af Fagforeningsbevægelsens og Arbejdsgiverorganisationernes Udvikling, Struktur og Politik. Han omtaler, hvorledes Dannelsen af Fagforeninger ofte har været den direkte Aarsag til Dannelsen af Arbejdsgiverorganisationer indenfor samme Fag, og hvorledes Centraliseringen i Landsforeninger af disse sidste delvis maa ses som et direkte Resultat af Krigs- og Efterkrigstidens mange Statsindgreb og Sociallove. Selvom Arbejdsgiverorganisationernes Historie og Betydning væsentlig kun behandles i Relation til Fagforeningerne, saaledes at de mange Aftaler mellem Medlemmerne om f. Eks. fair Konkurrence, Prisaftaler o. s. v. ikke omtales, saa er det dog interessant ogsaa engang at faa Arbejdsgiverorganisationernes Betydning, Omfang og Udvikling belyst fra et økonomisk Synspunkt; medens man ofte ser Fagforeningernes Historie og Politik omtalt i Systemværker og Lærebøger, saa mangler man i høj Grad en Beskrivelse og Vurdering af Arbejdsgivernes Organisationer og disses Betydning for forskellige Spørgsmaal, som f. Eks. Industriens Trustrificering, der muligvis for en stor Del er foregaaet gennem disse.

De mange forskellige Forhandlings- og Forligsmetoder i Tilfælde af Arbejdstvistigheder, der ad Frivillighedens Vej har udviklet sig i de forskellige Industrier, gøres nu til Genstand for nærmere Omtale i Forbindelse med Statens Voldgifts- og Mæglingsinstitution og Regulering af Minimumslønssatser i forskellige Industrier. R. kommer dernæst ind paa en Omtale af de Metoder, der især de sidste Aar er bragt i Anvendelse for at opretholde et godt Forhold mellem Ledelsen og Arbejderen, saaledes Forhandlinger i Bedriftsraad, Oplæring af Arbejderne til Deltagelse i Ledelsen, saa de forstaar Foretagendets Økonomi og derfor ikke gør uigennemførlige Krav gældende, forskellige Velfærdsforanstaltninger og flere forskellige Former for Arbejdernes Deltagelse i Ledelsen. Selv om Udviklingen i denne Retning ikke er naaet langt endnu, saa tilskriver Forfatteren dog Arbejdernes permanente Deltagelse i Ledelsen en meget stor Betydning fremfor deres blotte lejlighedsvis Deltagelse. R. indrømmer, at man mange Steder har set daarlige Resultater, men gør samtidig opmærksom paa det interessante Forhold, at den stærke Depression 1930—31 var karakteriseret ved langt færre Arbejdskonflikter end det, der ellers plejer at karakterisere en Depression. R. tilskriver Udbredelsen af de nye Metoder deres store Andel i dette Forhold.

Interessant er ogsaa Omtalen af en i 1930 nedsat økonomisk raadgivende Institution, der er gjort permanent, og hvis Medlemmer væsentlig er uddannede Økonomer.

I Undersøgelsen er Opmærksomheden især rettet mod de nuværende Forhold; men Udviklingstendensen belyses dog ogsaa ved en Sammenligning med Forholdene før Krigen.

For enhver Fagforeningsleder og Arbejdsgiver maa Arbejdsbureauets nye Serie være af speciel Interesse.

Lauge R. Kallestrup.

Olof Jonasson: KAFFET OCH KAFFELANDERNA. (Kooperativa Förbundets Bokförlag, Stockholm 1932. 461 Sider).

Den indeholdsrige Bog om Kaffen, som Docent Olof Jonasson ved Handelshøjskolen i Stockholm har udsendt, slutter med en »sammanfattande tabell över skatt och tull på kaffe i skilda länder«, af hvilken det fremgaar, at